

COC ondersteunt onderwijsprojecten in Bangladesh

“De meisjes zijn gebrand op voortstuderen”

INES MINTEN

In 2007 raakten COC'ers Hugo Van Droogenbroeck en Lut Adriaensens betrokken bij een onderwijsproject in Bangladesh. Zeventien jaar later kunnen ze met zekerheid zeggen dat ze hun hart verloren aan het land. “De discriminatie van vrouwen in Bangladesh is verschrikkelijk. We zetten ons graag in om daar verbetering in te brengen.”

Bangladesh is een van de vijf laatste landen in de wereld waar de leerplicht niet verder reikt dan het vijfde leerjaar. Ook op vlak van vrouwenrechten is het land bij de zwaksten van de klas. Toen een oud-student uit de lerarenopleiding waar Hugo Van Droogenbroeck jarenlang les gaf, vertelde over een onderwijsproject in Bangladesh waar hij bij betrokken was, twijfelde die geen ogenblik. “In de zomervakantie vlak voor ik met pensioen ging, zijn Lut en ik er voor het eerst twee maanden naartoe getrokken om leraren in functie op te leiden.”

Hun organisatie Education International Belgium (EIB) besliste al snel om zich los te maken van de lokale organisatie die ze oorspronkelijk steunde. Het geld ging er niet altijd naar onderwijs zelf, terwijl dat voor hen voorop moest staan. In 2008 sloten ze zich aan bij een boeddhistisch weeshuis dat gerund werd door een Italiaanse pater en een plaatselijke ngo. Hugo bezocht het weeshuis jaarlijks. Vanaf 2010 kreeg hij daarbij het gezelschap van zijn vrouw, Lut Adriaensens, die een carrière lang les gaf in het lager onderwijs.

Twee jaar later richtten ze zelfs een eigen school op in de buurt van dat weeshuis. Education International Belgium steunt het weeshuis en de school financieel, maar leidt vooral ook leraren op. Sindsdien reisden ze elk jaar twee keer voor telkens twee maanden naar het land. “Bangladesh is onze tweede thuis.”

Zwoegen

“We konden voor onze school geen leerkrachten krijgen die de officiële Bengalese lerarenopleiding hadden gevolgd, want die komen allemaal in overheidsscholen terecht”, vertelt Hugo. Voor hun eigen opleiding trokken ze plaatselijke geïnteresseerden met minimaal een bachelordiploma aan. In het begin was het zwoegen, zegt Lut: “Bangladesh heeft een schoolstelsel gebaseerd op herhaling: de leraar zegt iets, de leerlingen papegaaien dat na. Klassen van vijftig of meer leerlingen zijn er geen uitzondering en lestijden duren er maar dertig minuten. De studenten waren in dat systeem opgeleid, dus vonden dat zichzelf ook zo moesten lesgeven. Maar wij kwamen met andere ideeën. We wilden klassen van maximaal dertig leerlingen en lestijden van vijftig minuten,

waarin inbreng van en onderzoek door de kinderen mogelijk was, waar aandacht ging naar zelfstandig of in groep werken.”

Na een paar jaar begon de methode vruchten af te werpen. De leraren waren mee, de leerlingen gingen graag naar school, stukje bij beetje raakten ook de ouders overtuigd. “We werken in een heel arm gebied”, zegt Lut. “81 procent van de bevolking is er analfabeet en veel mensen verkeren continu in overlevingsmodus, dus de opleiding van hun kinderen is niet prioritair.” Voor meisjes is het nog erger. Huwen op 13-14 jaar gebeurt er nog courant. “Een meisje gaat vervolgens bij de schoonfamilie wonen: die zijn ze toch kwijt, dus waarom zouden ze investeren in haar scholing?” EIB laat hun een ander perspectief zien.

Trots en blij

Er is veel oudercontact op de school. Leerlingen werken regelmatig aan projecten die nauw aansluiten bij hun eigen leefwereld. “Op het eind van zo'n project nodigen we andere klassen en ouders uit op een presentatie”, legt Lut uit. “Ze kunnen er zien wat de kinderen allemaal geleerd hebben, de leerlingen zingen, dansen, stellen tentoon: ook alle muzische domeinen komen zo aan bod.” De ouders genieten keer op keer, zien hoe trots en blij hun kinderen zijn en beseffen beter en beter hoe belangrijk school is. Zo raakte de interactieve methode van de

ALS IK LATER
GROOT
BEN...

... DAN
WORD IK...

school stilaan populair tot ver buiten de eigen muren.

Dat systeem houdt ook veel meer leerlingen bij de les. "Onze school ligt in een regio waar veel minderheden wonen: veel van onze kinderen spreken thuis geen Bengaals. Die liepen helemaal verloren in de grote klasgroepen en het repetitieve systeem van voordien", zegt Lut. "Het is bovendien een gebied waar drie godsdiensten samenkomen: er wonen evenveel moslims, hindoes als boeddhisten. Die verhouding willen we ook op onze schoolbanken en in ons lerarencorps terugzien."

Voortstuderen

En wat na het vierde middelbaar, wanneer de leerlingen het weeshuis verlaten? Ook dan laat EIB ambitieuze meisjes niet vallen. De organisatie steunt zo'n veertig studentes die verdere en hogere studies volgen. Zij ontvangen een studie- en leefbeurs.

Lut en Hugo zijn terecht trots op de verwezenlijkingen van de organisatie en uiteraard nog het meest op die van de jonge vrouwen die de organisatie opvolgt. "Het emancipatorische effect is wel duidelijk, hè: de meisjes zijn gebrand op voortstuderen en de uitval is bijzonder klein", vertelt Lut. "Kindhuwelijkken komen bij ons zelden voor. Wie naar onze school komt en voortstudeert, heeft een grote kans om een diploma te halen." Elk jaar groeit zo ook de lijst jonge vrouwen met een bachelor- of masterdiploma. "Ze zijn allemaal aan het werk bij lokale bedrijven of ngo's."

Karateles voor de politie

De studentes blijken ook bijzonder ondernemend. Lut vertelt over de karatelessen

Op 4 april werden de leerlingen van klas 10 na het afleggen van het secundair overheidsexamen gehuldigd. Na dat examen verlaten ze het weeshuis. De meisjes die verder studeren worden opgenomen in het studiebeursprogramma van EIB.

die Education International al vele jaren met groot succes subsidieert. "Op wedstrijden hebben onze deelnemers al veel prijzen gewonnen. Sommigen van onze meisjes geven nu zelf karateles, tot aan de plaatselijke politiecorps toe." Qua emancipatie kan het tellen.

En het blijft niet bij karate alleen. "Onze organisatie werkt dichtbij een groot vluchtelingenkamp van Rohingya, een moslimminderheid die enkele jaren terug

gewelddadig is verdreven uit buurland Myanmar. In dat kamp zijn veel internationale ngo's aan de slag", zegt Lut. "Verschillende van onze studentes zijn zich daar spontaan gaan presenteren en geven er bijvoorbeeld Engelse les. Anderen verdienen een centje bij in lokale kleuterscholen."

Meer weten?

www.education-international.be

Repressie studentenprotesten

Het interview met Lut en Hugo vond plaats vlak voor de dodelijke studentenprotesten in Bangladesh waarvan de beelden wellicht ook jou geschokt hebben. Wat is er aan de hand?

"Meer dan 200 doden, duizenden in de gevangenis, foltering...," vertelt een aangeslagen Hugo Van Droogenbroeck. "De studenten betoogden tegen het herinvoeren van quota's, waarbij 56 procent van de overheidsjobs werden gereserveerd waarvan dertig procent voor (klein)kinderen van vrijheidsstrijders. Daardoor daalden de tewerkstellingskansen van afgestudeerden flink."

Op 5 augustus vluchtte premier Hasina naar India. Na tussenkomst van het leger zette Muhammad Yunus, Nobelprijswinnaar en oprichter van het microkredietensysteem voor arme vrouwen, een interim-regering op. "Intussen vallen extreme moslims vooral hindoe-tempels aan. In onze school zijn zestig soldaten gekazerneerd die de hindoe- en boeddhistische tempels in de buurt beschermen. Zij bezetten op twee verdiepingen klaslokalen, toiletten en wasbakken. Drie van de zes klassen krijgen nu om beurten boven les in de zaal en de bibliotheek.

